

Veiledingsoppgaver

Oppgave 1.

Finn den naturlige definisjonsområdet D_f til f når:

- a) $f(x,y) = 2x + 3y$
 c) $f(x,y) = (2x - y)^{-3/2}$

- b) $f(x,y) = \sqrt{x + 3y}$
 d) $f(x,y) = 17x^{1.2}y^{3.4}$

Oppgave 2.

Finn så mange vektorer som mulig som står normalt på vektoren \mathbf{v} :

- a) $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$ b) $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ c) $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}$ d) $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 4 \\ 7 \\ -3 \end{pmatrix}$

Oppgave 3.

Skisser nivåkurvene $f(x,y) = c$ for ulike verdier av c i samme koordinatsystem når:

- a) $f(x,y) = 2x + 3y$ og $c = -2, -1, 0, 1, 2$
 c) $f(x,y) = 4x^2 + 9y^2$ og $c = -2, -1, 0, 1, 2$
 b) $f(x,y) = x^2 + y^2$ og $c = -2, -1, 0, 1, 2$
 d) $f(x,y) = x^2 - 2x + 4y^2$ og $c = -2, -1, 0, 1, 2$

Oppgave 4.

Regn ut de partiellderiverte f'_x og f'_y når:

- a) $f(x,y) = 2x + 3y$ b) $f(x,y) = x^2 - y$ c) $f(x,y) = 3x^2 + xy - y^2$
 d) $f(x,y) = x^3 + 3xy + 2y^3 - 2x$ e) $f(x,y) = x^2 \ln y$ f) $f(x,y) = e^{xy}$
 g) $f(x,y) = xe^y - ye^x$ h) $f(x,y) = \sqrt{x^2 + y^2}$ i) $f(x,y) = \ln(x^2 + xy + y^2)$

Oppgave 5.

Regn ut de partiellderiverte f'_x og f'_y når:

- a) $f(x,y) = \frac{1}{x+y}$ b) $f(x,y) = \frac{2x+3y}{xy}$ c) $f(x,y) = \frac{xy}{2x-y}$
 d) $f(x,y) = \frac{1}{x^2+y^2}$ e) $f(x,y) = \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$ f) $f(x,y) = \frac{x}{y} - \frac{y}{x}$

Oppgave 6.

Beskriv grafen til $f(x,y) = 3x - 4y + 1$ geometrisk.

Oppgave 7.

Oppgaver fra læreboken: 7.1.1 - 7.1.4, 7.2.1 - 7.2.2, 7.3.1 - 7.3.2

Svar på veiledningsoppgaver

Oppgave 1.

- a) $D_f = \mathbb{R}^2$
 b) $D_f = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x + 3y \geq 0\}$
 c) $D_f = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 2x - y > 0\}$
 d) $D_f = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x, y \geq 0\}$

Oppgave 2.

Alle lineærkombinasjoner av de oppgitt vektorene:

$$\text{a) } \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{b) } \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{c) } \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{d) } \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -7 \\ 4 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Oppgave 3.

- a) Rette linjer
 b) Sirkler for $c > 0$
 c) Ellipser for $c > 0$
 d) Ellipser med senter i $(1,0)$ for $c > -1$

Oppgave 4.

- a) $f'_x = 2, f'_y = 3$
 b) $f'_x = 2x, f'_y = -1$
 c) $f'_x = 6x + y, f'_y = x - 2y$
 d) $f'_x = 3x^2 + 3y - 2, f'_y = 3x + 6y^2$
 e) $f'_x = 2x \ln y, f'_y = x^2/y$
 f) $f'_x = ye^{xy}, f'_y = xe^{xy}$
 g) $f'_x = e^y - ye^x, f'_y = xe^y - e^x$
 h) $f'_x = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}, f'_y = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}$
 i) $f'_x = \frac{2x + y}{x^2 + xy + y^2}, f'_y = \frac{x + 2y}{x^2 + xy + y^2}$

Oppgave 5.

- a) $f'_x = f'_y = -\frac{1}{(x+y)^2}$
 b) $f'_x = -\frac{2}{y^2}, f'_y = -\frac{3}{x^2}$
 c) $f'_x = \frac{-y^2}{(2x-y)^2}, f'_y = \frac{2x^2}{(2x-y)^2}$
 d) $f'_x = \frac{-2x}{(x^2+y^2)^2}, f'_y = \frac{-2y}{(x^2+y^2)^2}$
 e) $f'_x = \frac{-1}{x^2}, f'_y = \frac{-1}{y^2}$
 f) $f'_x = \frac{1}{y} + \frac{y}{x^2}, f'_y = \frac{-x}{y^2} - \frac{1}{x}$

Oppgave 6.

Grafen er planet som skjærer z -aksen i $z = 1$ og har normalvektor $(3 \quad -4 \quad -1)^T$. En annen måte å skrive det på er at normalvektoren er

$$\begin{pmatrix} 3 \\ -4 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Vi bruker ofte transponering for at det ikke skal ta så mye plass å skrive ned vektoren.

Oppgave 7.

Fullstendig løsning finnes i oppgaveboken [O].